

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA A DRET A L'EDUCACIÓ

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

El dia 6 de setembre de 2023 el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat per la manca d'actuació del Consorci d'Educació de Barcelona en referència a la sol·licitud de canvi d'institut de la seva filla feta en data 29 de maig de 2023 i que en data d'avui encara no s'ha resolt.

Va demanar el canvi d'escola de la seva filla, que ha fet 2n de secundària a una escola on ha patit situacions d'assetjament escolar que no han estat tractades per l'escola, motiu pel qual va sol·licitar un canvi en data 29 de maig de 2023. La seva filla manifesta contínuament la voluntat de no tornar a aquesta escola.

A principis de setembre va tornar a adreçar-se personalment al Consorci per la manca de resposta i el van informar que la petició encara no estava resolta i li van indicar que la seva filla romangués a casa.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Consorci d'Educació de Barcelona** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 12 de setembre de 2022 es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 26 d'octubre de 2023 aquesta Sindicatura va rebre un informe del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) amb la informació sol·licitada.

CONSIDERACIONS

1. Sobre la manca de resposta del CEB al canvi de centre sol·licitat

El CEB informa que es va comunicar a la família l'assignació d'una plaça per a la seva filla a la nova escola el dia 5 de setembre de 2023. El ciutadà s'havia dirigit a aquesta Sindicatura el dia 6 de setembre de 2023 per la manca de resposta del Consorci respecte a la seva sol·licitud de canvi de centre, feta el 29 de maig de 2023.

Sense entrar en les possibles contradiccions entre les dues versions dels fets, aquesta Sindicatura entén que es va donar compliment al que estableix l'article 5 de la resolució, de 28 de febrer de 2023, d'aprovació de la Resolució sobre la preinscripció i matrícula per al curs 2023-2024 a la ciutat de Barcelona. En aquesta resolució s'hi indica que, fora del termini de prescripció, les noves sol·licituds d'admissió o canvi de centre presentades abans del 18 d'agost es resoldran abans de l'inici de curs. Recordem que l'inici de curs va tenir lloc el dia 6 de setembre de 2023.

2. Sobre l'assetjament escolar

L'alumna estava matriculada a 2n d'ESO en el curs 2022-2023 en una escola concertada que, tot i que no pertany al seu districte, es troba en un barri proper al seu domicili; té el reconeixement d'alumna amb necessitats educatives especials per situacions socioeconòmiques i/o socioculturals desfavorides.

El Consorci d'Educació de Barcelona informa que no va ser fins a les últimes setmanes del curs 2022-2023 que l'alumna va expressar a la seva tutora que no se sentia bé a classe, que se sentia sola. Quan la tutora, una setmana després, va voler reprendre la conversa, l'alumna ho va refusar i va argumentar que estava millor i que no passava res.

L'escola informa que era una alumna amb dificultats per relacionar-se amb els companys i companyes, i amb constants faltes d'assistència al centre que feien que estigués desconnectada dels companys i companyes de classe i de l'activitat acadèmica.

La valoració que en fa la inspecció és que la intervenció del centre ha estat adequada en tot moment. No ha actuat envers el suposat assetjament de l'alumna perquè no

n'ha tingut ni coneixement ni indicis ni queixes, verbals o escrites, de cap dels membres de la família ni de la comunitat educativa.

3. Sobre l'absentisme escolar

L'escola exposa que el seguiment de l'absentisme escolar no era ben vist pel pare, atès que havia de justificar al centre les absències de la seva filla. També s'havia coordinat amb l'altra escola on estaven escolaritzats els seus dos germans petits (a 3r i 1r d'educació primària, respectivament) i totes dues escoles veien que la situació d'aquesta alumna era insostenible i que no estava fent una escolarització satisfactòria. L'alumna sovint havia de cuidar els seus germans petits, portar-los i recollir-los de l'escola, cosa que l'afectava en la seva pròpia escolaritat.

Així doncs, aquesta Sindicatura de Greuges entén que ens trobem davant d'una alumna respecte a la qual, tot i que no s'hi havia observat cap indicador de conducta o situació de violència, sí que **s'hi havien detectat dificultats d'integració escolar agreujades per la manca d'assistència.**

L'article 57 de la Llei 12/2009 d'educació diu que **els centres escolars que imparteixen educació bàsica han d'adoptar les mesures pertinents per atendre la diversitat de l'alumnat i per continuar la comesa de detectar i prevenir les dificultats d'aprenentatge.**

Un dels factors que dificulten la inclusió és l'absentisme escolar que, com el CEB mateix exposa en la seva pàgina web:

[...] és un problema educatiu, però també social, perquè evidencia les desigualtats econòmiques, socials i culturals de la nostra societat. Al mateix temps, reflecteix les situacions de desafecció i de conflicte que viuen alguns adolescents en una escola que es troba davant d'un gran nombre de dilemes de difícil resolució.

El CEB informa que l'escola ha fet un seguiment acurat sobre l'absentisme de la menor per preservar el seu dret a l'educació i l'obligació dels pares d'afavorir l'educació de la seva filla. No obstant això, aquesta Sindicatura valora que aquest seguiment formal de l'absentisme ha estat insuficient per garantir aquest dret i que haurien calgut altres actuacions a través dels canals establerts de coordinació amb els serveis socials (comissions socials i altres) per adoptar, si esqueia, altres mesures efectives encaminades a reduir els indicadors de risc detectats per l'escola.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Consorci d'Educació de**

Barcelona i de l'escola ha estat correcta pel que fa a la tramitació del canvi d'escola sol·licitat i pel que fa al seguiment de l'assistència a escola de l'alumna i del assetjament comunicat, però insuficient per eliminar els factors de risc que dificulten la inclusió escolar de l'alumna.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Consorci d'Educació de Barcelona que**, conjuntament amb la nova escola on assisteix l'alumna, es treballi per garantir-ne l'assistència i una inclusió escolar adequada.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.